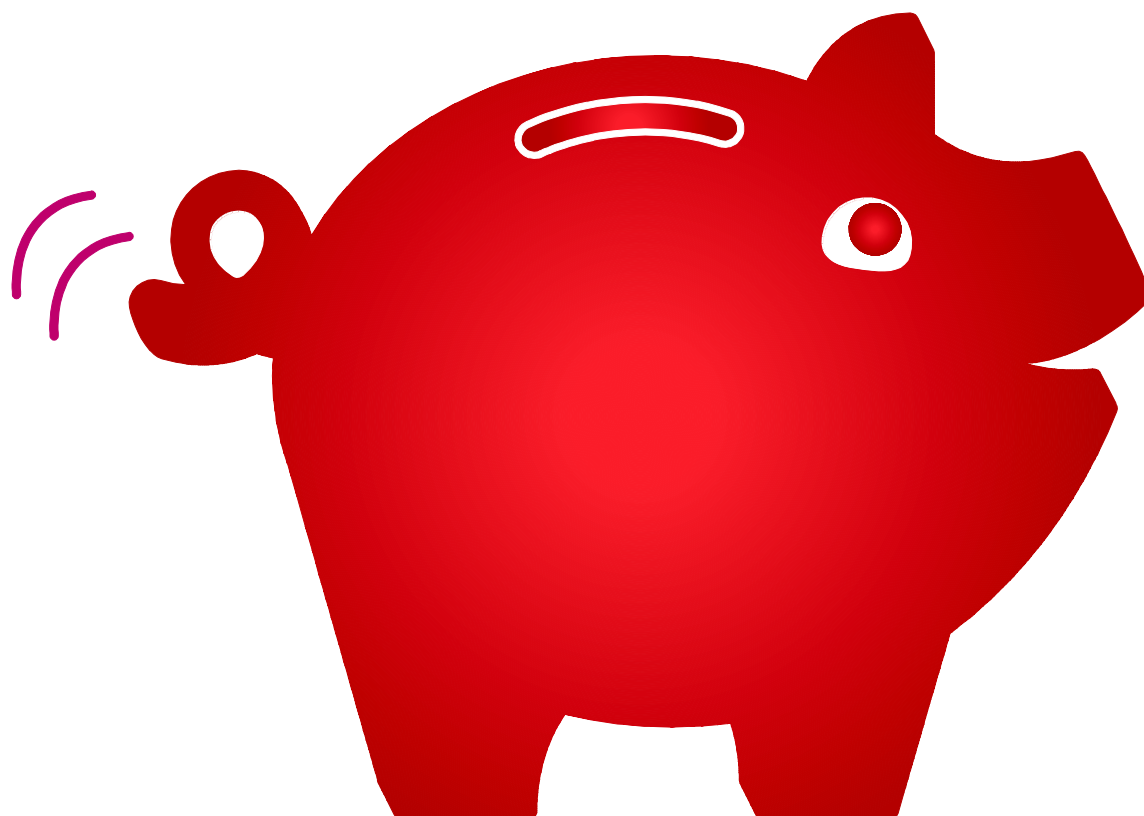

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 4 2014 • 4 april 2014

- Smälänningarna är sparsamma
- Storstadsborna är sämre på att spara
- Minsta sparandet när föräldrahemmet och arbetslivet lämnas
- När inkomsten ökar hänger inte sparandet med

Svenska hushållens sparande

Inkomsten är en viktig förklaring till storleken på hushållens sparkonton, det finns dock även andra faktorer som påverkar sparkontot. Det syns tydligt när sparandet jämförs för olika delar av Sverige. Jämförelsen visar då att fördomar om regionala egenheter faktiskt kan visa sig vara sanna.

Rapporten baseras på 189 000 sparkonton som finns hos SBAB vilka sammanlagt summerar till ett kapital på 41 miljarder kronor.

För att förstå och segmentera hushåll och individer som beskrivs i rapporten har vi använt verktyget Mosaic. På detta vis kan vi ge undersökningsresultatet en djupare dimension. Mosaic delar upp svenska hushåll i tolv grupper och 42 hushållstyper. Läs mer om Mosaic i slutet av rapporten.

” De högsta genomsnittliga inkomsterna finns i Stockholm. De fetaste sparkontona finns dock i Småland.

Ingen myt att smålänningen är sparsam

Sparkontona är störst i Småland med Kalmar- och Kronobergs län i täten, tabellen till höger visar hur de genomsnittliga sparkontona i de olika länen rankas efter storlek.

Behovet av sparande bör emellertid alltid ställas i relation till hur stora omkostnader ett hushåll har. Har man låg lön har man också – sannolikt – lägre omkostnader och behöver en buffert som i kronor räknat är lägre än hushåll med stora inkomster och dito stora omkostnader.

En rimlig metod för att jämföra sparniten är därför att utgå från hur sparkapitalet förhåller sig till den disponibla inkomsten.

Den högra kolumnen i tabellen till höger visar då ändå tydligare att sparkulturen är tydligast i östra Götaland och västra och norra Norrland.

Topplista saldo på sparkonto och saldo på sparkonto i förhållande till egen disponibel inkomst

Län	Rank Sparsaldo kr	Rank Sparsaldo/ inkomst
KRONOBERGS	1	2
KALMAR	2	1
HALLANDS	3	11
JÖNKÖPINGS	4	5
VÄSTERBOTTENS	5	3
ÖSTERGÖTLANDS	6	6
GOTLANDS	7	4
STOCKHOLMS	8	20
SKÅNE	9	14
ÖREBRO	10	10
VÄSTMANLANDS	11	15
BLEKINGE	12	12
NORRBOTTENS	13	8
VÄSTRA GÖTALANDS	14	19
SÖDERMANLANDS	15	17
DALARNAS	16	9
VÄSTERNORRLANDS	17	13
JÄMTLANDS	18	7
GÄVLEBORGS	19	16
UPPSALA	20	21
VÄRMLANDS	21	18

För att tydligare illustrera skillnaderna visar kartan till höger hur det genomsnittliga sparkapitalet förhåller sig till den genomsnittliga disponibla inkomsten per län, uppdelat på fyra färgmarkerade grupper.

De tre storstäderna blir tydliga epicentrum för lågt sparande med ringar av relativt lågt sparande omkring. På motsatt sida av skalan finns två nationella centrum för sparande med Småland främst och övre och västra Norrland därefter. Den tydligaste geografiska gränsen i sparkultur går i Sydsverige mellan Jönköpings och Kronobergs län å ena sidan och Västra Götaland och Skåne å den andra sidan.

Den omtalade sparkulturen i Småland framträder alltså tydligt i jämförelsen, Kalmar och Kronobergs län går i bränschen med ett genomsnittligt sparkapital på 119 procent av den disponibla inkomsten, vilket kan jämföras med 81 och 87 procent i Uppsala respektive Stockholms län. Det betyder att när en Uppsalabo sparar 100 kr så spar Kalmariten 147 kr, givet att de har samma disponibla inkomst.

Största skillnaden i låginkomsttagarnas sparande

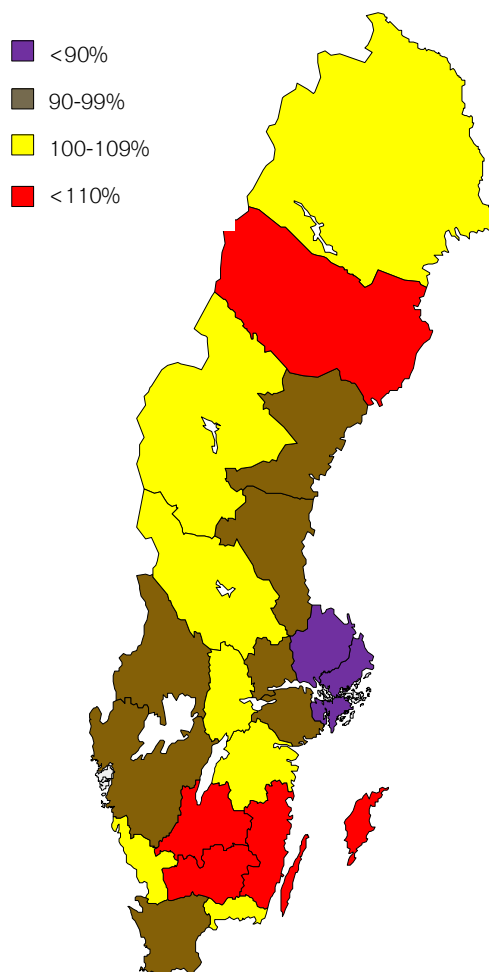
Skillnaden i sparande förklaras av att invånarna i länen där sparandet totalt sett är lågt, i förhållande till den disponibla inkomsten, sparar mindre i de lägre inkomstklasserna. Sett relativt den disponibla inkomsten ökar inte sparandet i de lägre inkomstgrupperna i Stockholms- och Uppsala län vilket visas av de blå staplarna i diagrammet till höger. I Småland, Gotland och Västerbottens län syns dock en mycket tydlig ökning vilken summeras i de röda staplarna i diagrammet.

Höginkomstgrupper i Småland, Gotland och Västerbotten sparar samtidigt i nivå höginkomsttagarna i storstadslänen. Medelinkomsttagarna intar, inte oväntant, en mittenposition.

Detta betyder att höginkomsttagarna är en betydligt mer homogen grupp sett till sparande medan de regionala skillnaderna är tydliga i de lägre inkomstgrupperna. Som låginkomsttagare räknas de med en disponibel inkomst under 190 000 kr. Höginkomsttagare har en disponibel inkomst på minst 370 000 kr. Disponibel inkomst är inkomsten per år efter skatt och eventuella bidrag.

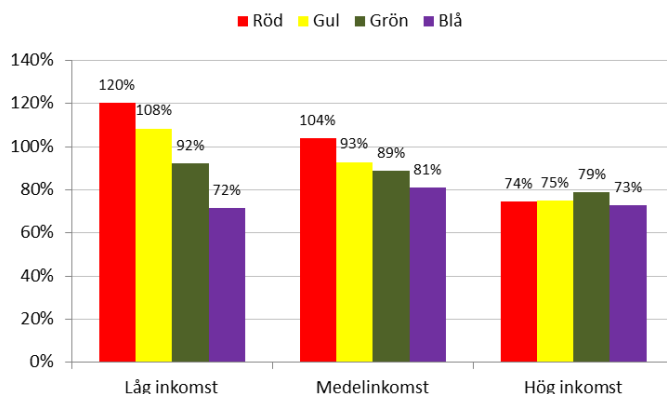
I 20 av 21 län är männens besparingar större än kvinnornas. I förhållande till inkomsten spar dock kvinnor mer än männen (för mer information, se rapporten "Sparande & Inlåning 1:2014" på sbab.se).

Saldo på sparkonto i förhållande till egen disponibel inkomst

Saldo på sparkonto i förhållande till egen disponibel inkomst per inkomstgrupp och länsgrupp

Färgstaplarna refererar till färgindelningen på ovan karta.

Genomsnittliga värden för län
 Röd=Gotland, Kalmar, Kronoberg, Jönköping och Västerbottens län
 Gul=Blekinge, Dalarnas, Hallands, Jämtlands, Norrbottens, Örebro och Östergötlands län
 Grön=Gävleborgs, Skåne, Södermanlands, Värmlands, Västmanlands, Västra Götalands län
 Blå=Stockholms och Uppsala län

Besparingarnas livscykel

Besparingarna ökar i princip under hela livet. Två perioder utmärker sig dock genom ett svagare sparande. Dels handlar det om åldern 21-25 år och dels 71-80 år.

Sparandet minskar när föräldrahemmet och arbetslivet lämnas

Åldern 21-25 år kännetecknas av att unga lämnar sitt föräldrahem och börjar ta fullt ansvar för sin egen ekonomi. Sparandet kan då påverkas av flera orsaker. Dels kan föräldrar fram till myndighetsdagen löpande ha satt in pengar åt sina barn vilket kanske inte 21-25-åringen själv fortsätter med. Dels innebär myndighetsdagen att de får rätt att disponera de sparade pengarna. Dessutom är flykten hemifrån förknippad med kostnader och pengar kan då till exempel ha använts till bostadsköp. Trots detta fortsätter besparingarna ändå att växa – om än i mycket liten takt.

Det gäller dock inte för perioden 71-80 år då besparingarna för enda gången i livet minskar. I denna ålder har de flesta varit pensionärer under ett antal år vilket innebär att vissa pensionsutbetalningar kan ha avstannat vilket gör behovet av sparade medel större.

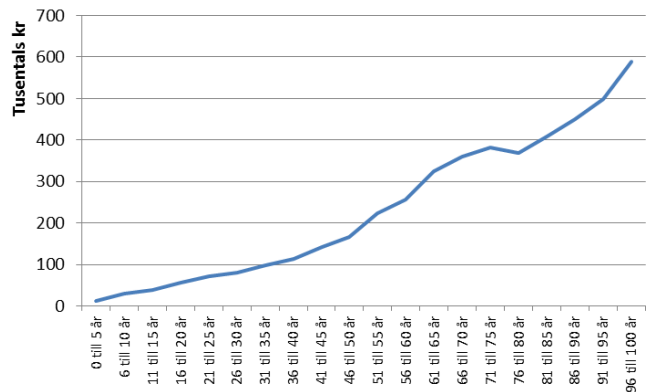
I åldern upp till 80 år är många samtidigt pigga nog att förbruka pengar genom resor och dylikt vilket gör att besparingarna börjar minska. Perioden bryts dock abrupt efter 80 år då besparingarna åter börjar växa i en allt tilltagande takt.

Orsakerna till denna vändning kan dels vara ett mindre konsumtionsbehov, men större betydelse har nog försäljning av bostad om man inte längre orkar sköta fritidshuset eller villan. Inte sällan är det dock fråga om ett arvsskifte då livspartnern dör och hela hushållets sparkapital hamnar hos en person.

Starkast tillväxt mellan barn och pension

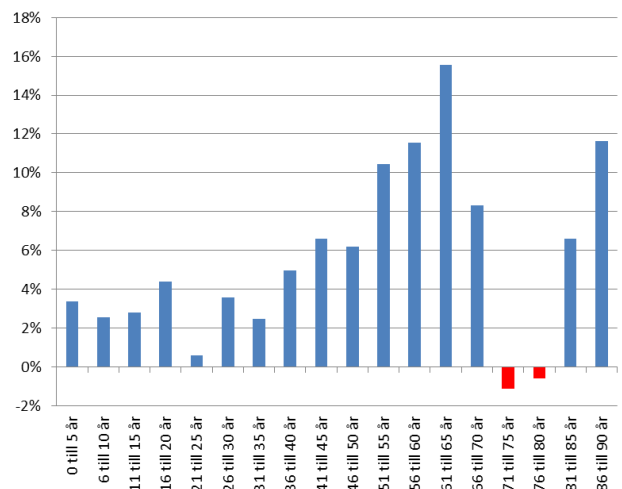
Den starkaste tillväxten av sparkapital sker från 51 till 65 års ålder. Detta är perioden då barnen har lämnat hushållet men båda samtidigt arbetar. Perioden upplevs av de flesta som den ekonomiskt mest bekväma under livet. Alla är dock samtidigt medvetna om att villkoren förändras i och med pensionsdagen och har därför stor sparmotivation.

Utveckling av genomsnittligt sparsaldo

Den starkaste tillväxten av sparkapital sker från 51 till 65 års ålder. Detta är perioden då barnen har lämnat hushållet men båda samtidigt arbetar.

Inflöde/utflöde som andel av totala livsbesparingar per åldersintervall

När inkomsten ökar hänger inte sparandet med

Som tidigare nämnts bör hushållets sparbuffert alltid ställas i relation till omkostnaderna vilka normalt styrs av den disponibla inkomsten. Det innebär att hushåll med höga inkomster behöver större sparande för att få samma buffert vid ett inkomstbortfall etc.

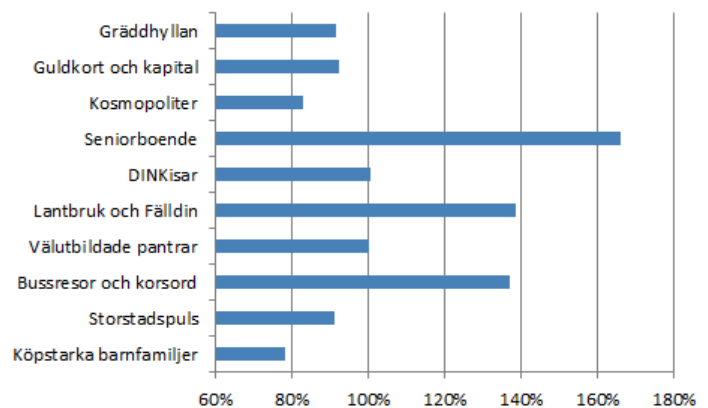
SBAB:s statistik visar dock att de tre Mosaicgrupperna med klart högst genomsnittlig disponibel inkomst ("Gräddhyllan", "Guldkort och kapital" och "Kosmopoliter") ligger under det genomsnittliga sparandet – sett i relation till inkomsterna. Jämfört med gruppen Seniorboende är besparingarna bara hälften så stora. Räknat i kronor har gruppen "Seniorboende" det i genomsnitt fjärde största sparandet, räknat som andel av inkomst är det störst.

Viss betydelse kan självfallet tillskrivas att varannan i gruppen "Seniorboende" är minst 65 år, effekten skall dock inte överdrivas det samma gäller för ungefär var tredje i grupperna "Gräddhyllan", "Guldkort och kapital" och "Kosmopoliter".

Rishtagandet är därför större bland dessa höginkomsttagargrupper. Intrycket förstärks av att de tre grupperna överst i diagrammet till höger även har en medelålder som är över det totala genomsnittet vilket betyder att även sparandet borde ligga över genomsnittet

Mosaic kan på detta sätt även förklara en del av de regionala skillnaderna då framförallt grupperna "Lantbruk och Fälldin" och "Bussresor och korsord" är överrepresenterade i länen med högt sparande relativt inkomst. I Småland, Gotland och Västerbottens län står dessa båda grupper för fem procent av låginkomsttagarna. I Stockholms och Uppsala län återfinns endast 0,2 procent av låginkomsttagarna i samma Mosaicgrupper.

Hushåll (Mosaic) med mest sparande (topp 10) och sparandet relativt den disponibla inkomsten

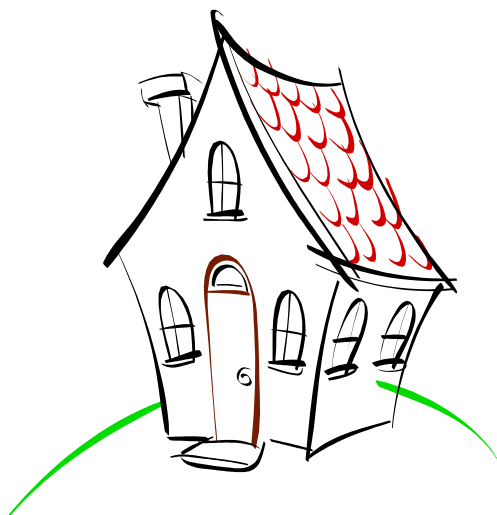
SBAB!

För frågor eller information om Inlåning & Sparande,
vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB
Telefon: 0766-118 09 02, tor.borg@sbab.se

Karin Hellgren, Presschef SBAB
Telefon: 0706-68 38 24, karin.hellgren@sbab.se

Andreas Leifsson, analytiker SBAB
Telefon: 070-788 99 45, andreas.leifsson@sbab.se

*Om Mosaic

Mosaic Livsstil är en klassificeringsprodukt skapad av Experian som grupperar Sveriges befolkning i olika grupper och livsstilstyper. Dessa grupperingar har i sin tur skapats utifrån 400 statistiska variabler.

För varje enskild Mosaic Livsstilstyp finns utmärkande drag, kartor och fakta kring vad som särskiljer respektive Livsstilstyp. Mer om de olika livsstilstyperna finns att läsa på www.mosaic.se.

Inlåning & Sparande är en publikation från SBAB. Inlåning & Sparande har sammanställts av SBAB:s Ekonomiska Sekretariat. Ansvarig för brevet är Andreas Leifsson, telefon 070-788 99 45. Rapporten baserats på källor som Sekretariatet bedömer som tillförlitliga. Dokumentet är inte gjort för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument.

Citera gärna Inlåning & Sparande men ange alltid källa.

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Löjtnantsgatan 21 • Postadress: Box 27308 • 102 54 Stockholm

Tel 08-614 43 00 • Fax 08-611 46 00

Internet: www.sbab.se • E-post: headoffice@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)